

ския и персийския и е сходенъ съ хазарския (тоя послѣдниятъ, споредъ Хунфалви, е угро-фински р. 254). Относително Рѳслеровитѣ ромънски етимологии Хунфалви погрѣшно бѣлѣжи обаче, че авторътъ *най-главно* се опира на ром. думи *mal* (брѣгъ) и *sur* (мадж. *szür-ke*), очевидно защото сж единичитѣ, къмъ които и той може да прибави нѣщо отъ себе си. Рѳслеръ сравнява „mal“ съ самоедски „*mura*“ (вж. по-горѣ), „защото общомаджарското „mal“ (въ *Besenyó mal*) не му е било известно“, забѣлѣзва Хунфалви и указва на *вогул. majl* и *остячки meil*. мадж. *part málja* = брѣгъ (*Uferabhand*). Обяснението на *sur* = *szür-ke* е правилно, само че Рѳслеръ го тълкува отъ самоедски, защото не познавалъ остячкото нарѣчие, когато търселъ въ ромънския езикъ прабългарски езикови остатъци. (*Hunf.* 424., заб. 454. къмъ стр. 255.). Съвсѣмъ повърхнихъ сж бѣлѣжитѣ на Хунфалви и върху рѣднитѣ *лични имена*, като *Ави-тохолъ*, *Дуло*, *Ириниъ*, („подобно на името *Ирнакъ*, *Атиловия*, *синъ*“), *Тервелъ*, *Викилъ*, *Укилъ*, *Уганиъ*, *Уморъ* и пр. — Всички тия му *изглеждатъ* да сж отъ фински произходъ (*scheinen ugrischer Abkunft zu sein*), обаче ни при едно той не се опитва, да постави поне хипотетична етимология. Той знае наистина, че Гильфердингъ се мачилъ, да ги тълкува отъ маджарски, но съ какъвъ успѣхъ — не се произнася. Критика на Гильфердинга, както и на Рѳслера не сръщаме. Само като говори за старобългарското държавно устройство, Хунфалви се спира върху титлата „*ханъ*“, която сравнява съ мадж. „*hán*“ въ XVI и XVII. вѣкъ, и „*Bolja-s*“ въ *Boljászes örményálai*, които му напомнятъ мадж. *Jo-bágy*, сжщо такива близки събѣтници на краля (споредъ него *bágy* било по-близо до блг. *bolí* отъ колкото до хаз. *bak*), обаче и тукъ прямо не се произнася, смѣта ли тия титли за фински? — Пречекъ обяснява *Bolias-Tarchan* отъ мадж. *tár* = съкровище. Обаче това *tár* е гласѣло нѣкогажъ „*taver*“, отъ тамъ „*tavernicus*“, съкровищникъ, сега финансовъ министъръ. И българитѣ, до колкото Хунфалви знае, имали такъвъ „*tavernik*“, което показва сжщо така сходство съ маджаритѣ (бѣл. 455. къмъ стр. 255.). Въ *имената на градищата* Хунфалви вижда отчасти фински, отчасти турски елементъ, което го кара да заключи, че *българитѣ сж били фински народъ*, върху който още отъ рано се е упражнило както турско, така и славянско влияние (*dass die Bulgaren ein ugrisches Volk waren, auf welches schon früher sowohl türkischer als slavischer Einfluss eingewirkt hat*, р. 255.). Въ полза на славянско влияние говорятъ и думитѣ: *Was-silko*, *Watawas* (sic) и *Sidschu*, може да бѣде *Sidschowka* (иби-Фодланъ). Каленсува напротивъ му се вижди финско. Хунфалви тълкува думата отъ *kaleng*, *kalang*, *kalen* = остячки съверенъ еленъ (*Rennthier*) и *sah*, *sau*, *su* = гугла. *Kalensuve* = *Kutte aus Rennthierfellen* р. 121.) Обаче Хунфалви не се рѣшава, да опрѣдѣли, къмъ кой клонъ отъ финското племе прабъл-

¹⁾ На стр. 254. Хунфалви указва и на обичаитѣ на древнитѣ българи споредъ *Responsa*, обаче за своята финска теория може да изтъкне само факта, че българитѣ, кога сключавали съюзъ, жертвовали кучета (и угритѣ особ. уважавали кучето р. 423. заб. 449. къмъ стр. 254.). Да се носи чалма било старомаджарски, но и турски обичай. Змията била и до днесъ днешенъ свещено животно у *вогулитѣ* и *остяцитѣ* (р. 424.).